

Klager over Syns- og Skønsmænds Fremgangsmaade skulle ifølge § 179, sidste Stykke, fremsættes for den Ret, for hvilken Afhjemlingen skal ske, medens det tidligere Forslags § 233 nævner „den udmeldende Ret“.

Reglerne om Rejsegodtgørelse og Tæropenge til Syns- og Skønsmænd i § 187 ere noget afvigende fra Reglerne desangaaende i det tidligere Forslags § 228.

Den Adgang, der i det tidligere Forslags § 238 indrømmes Retten til af egen Drift at lade en ny Forretning foretage ved andre Syns- eller Skønsmænd, er ikke her medtaget; jfr. Bemærkningerne oven for til § 92.

Som ny Regler, der ikke fandtes i det tidligere Forslag, kan særlig nævnes Slutningen af § 175 om, at Personer, for hvem Skønsforrettningens Udførelse vil medføre stort Besvær eller Ulempe, saa vidt muligt bør forskaanes for Udmeldelse, § 176, 1ste Stykke, at Personer, der have en almindelig Beskikkelse til Foretagelsen af visse Skøn, fremfor andre bør tages til saadanne, og § 188 om Søforklaringer.

Om de enkelte Paragrafer skal følgende bemærkes:

§ 173.

Naar det her overlades til Retten at bestemme Syns- eller Skønsmændenes Antal, er dette en naturlig Konsekvens af den fri Bevisbedømmelse. Der vil være mangfoldige Tilfælde, i hvilke en enkelt paalidelig sagkyndigs Erklæring bringer det paagældende Spørgsmaal praktisk taget uden for Tvivl, medens der omvendt let kan tænkes Tilfælde, hvor Synets eller Skønnets Vanskelighed eller Vidtløftighed gør Udmeldelsen af endog flere end to Personer ønskelig. Der findes ikke i nærstående Udkast nogen særlig Forskrift om et bestemt Antal Syns- eller Skønsmænd. Forbeholdet sigter derfor kun til mulige Specialregler andet Steds i Lovgivningen.

Udmeldelse af Syns- og Skønsmænd vil normalt finde Sted i det Retsmøde, hvori Domsforhandlingen berammes, men kan i øvrigt ogsaa foregaa saavel før som senere, saavel i som uden for Retsmøde (§ 214), hvorved dog med Hensyn til Udmeldelse før nævnte Retsmøde maa mærkes Reglen i § 185, jfr. § 171.

§ 178.

Reglen i denne Paragrafs 2det Stykke træder i Stedet for de i § 148 for Vidners Vedkommende fastsatte Grænser for Møde-

pligten. Disse Grænser gælde ikke for Syns- og Skønsmænd.

§ 179.

Med Hensyn til Reglerne i Slutningen af denne Paragraf bemærkes, at, for saa vidt Retten maatte nægte at tage en Parts Klage over Syns- eller Skønsmændenes Fremgangsmaade til Følge, maa denne Rettens Beslutning kunne paakæres efter de almindelige Regler. Saadan Klage bør i øvrigt om muligt fremsættes og bringes til Afgørelse forinden Domsforhandlingen, da ellers denne let kan spildes.

§ 180.

Selve Afhjemlingen og den eventuelt dermed i Forbindelse staaende Afhøring bør i Reglen ligesom Vidners Afhøring ifølge § 149 foregaa under selve Domsforhandlingen. Dog kan ogsaa her Undtagelser være nødvendige eller naturlige. Saaledes kan vedkommende Syns- eller Skønsmands Helbredstilstand være til Hindring for, at han møder under Domsforhandlingen. Fremdeles kunne Syns- eller Skønsmændene bo saa langt fra Hovedsagens Værneting, at deres Møde der vilde medføre Besvær og Udgift, der ikke vilde staa i Forhold til Betydningen af at have dem personlig til Stede under Domsforhandlingen (§ 178, 2det Stykke). Endelig maa Parterne kunne frafalde Syns- og Skønsmændenes Møde under denne.

En skriftlig Erklæring vil der ofte være Grund til at forlange af Syns- og Skønsmændene, dels fordi der jævnlig behøves en Motivering, som mundtlig fremsat ej let vilde kunne fastholdes, f. Eks. naar et Skøn indeholder Beregninger, dels fordi Parterne gerne bør have Adgang til at gøre sig bekendt med Syns- eller Skønsforrettningen førend Domsforhandlingen; men i visse Tilfælde kan Synet eller Skønnet være en saa simpel og ligefrem Ting, at det vilde være urimeligt ikke at nøjes med Mændenes mundtlige Erklæring til Protokollen.

§ 182.

Ved den i Slutningen af 1ste Stykke optagne Tilføjelse: „med de fornødne Lempelser“ sigtes særlig til, at, medens Vidner kun sjælden kunne erstattes, ville Syns- og Skønsmænd ofte kunne erstattes, og der vil derfor over for Syns- og Skønsmænd endnu sjældnere end over for Vidner være Grund til Anvendelse af strænge eller langvarige Tvangsmidler (særlig Inde-